

THE HATE U GIVE

Angie Thomas en Jasper Mutsaers (vert.)

Moon

(door Magda Vanopdenbosch)

OVER DE MAKER

The Hate U Give, het debuut van **Angie Thomas**, is een autobiografisch verhaal: Angie Thomas is niet-blank en groeit op in een arme wijk in Mississippi. Als 6-jarige staat ze in de vuurlinie van een schietpartij tussen drugsdealers. Toch neemt haar moeder haar mee naar de bibliotheek omdat er méér is in deze wereld. Daar raakt ze in de ban van Harry Potter en schrijven, dat ze ziet als een vorm van handelen.

1. VERHAAL

In het kort

De 16-jarige Starr Carter groeit op als Amerikaanse tiener in 2 tegengestelde werelden: thuis, binnen de zwarte gemeenschap van Garden Heights, waar drugs gedeald worden en bendes elkaar terroriseren en Williamson, een blanke high-society-school.

Wanneer haar jeugdvriend Khalil bij een politiecontrole wordt doodgeschoten verandert Starrs leven ingrijpend. Als enige getuige moet ze verder leven met dit onrecht. De waarheid – Khalil was ongewapend, niet agressief en de agent hield een haarborstel voor een pistool – kan ze niet vertellen op school. Thuis krijgt ze veel begrip, maar de zwarte gemeenschap moet aanvankelijk lijdzaam toezien. Toch neemt de spanning geleidelijk toe in de zwarte wijk tot die een climax bereikt na de uitspraak van de Grand Jury waarin de agent wordt vrijgesproken. Starr wil niet langer zwijgen.

Verhaallijnen en voornaamste personages

Er is 1 hoofdverhaallijn: de dood van Khalil, gevolgd door de verschillende verhoren die leiden tot de uitspraak van de 'Grand Jury': "Als je net inschakelt: de jury heeft besloten agent Brian Cruise niet aan te klagen voor de dood van Khalis Harris." (p.310).

Andere verhaallijnen zijn:

- o het verdriet, de woede en de verwerking van het trauma door Starr, haar tweestrijdige leven op Williamson met haar vriendinnen Maya, Hailey en Chris, haar blanke vriend
- o bendelevens in Garden Heights: de wijk waarin Starr opgroeit. De King Lords en de Garden Disciples strijden om de macht. Starrs vader was ook jarenlang bendelid en heeft hierdoor een gevangenisverleden

De verhaallijnen kruisen elkaar en vormen een goed weefsel, de personages duiken in verschillende verhaallijnen op. Toch is de inhoud van het boek belangrijker dan de constructie.

Belangrijke personages naast Starr als hoofdpersonage:

- o Starrs moeder, verpleegkundige die later promotie maakt wat het gezin meer financiële armslag geeft
- o Starrs vriendenkring thuis: Kenya, dochter van bendeleider King, Khalil
- o Oom Carlos, broer van Starrs vader, politierechercheur, woont in een rijke buurt, heeft Starr de eerste 3 jaar opgevoed
- o Mevrouw Ofrah, vertegenwoordigt de organisatie Just Us for Justice, is advocate van Starr, steun en inspirator.

Tips voor gesprek:

- Je kan de verschillende verhaallijnen proberen te zoeken door op een blad papier, de 2 werelden van Starr te schrijven, bij elke leefwereld schrijf je de personages, hun acties, hun gevoelens.
- Heeft het verhaal een rode draad? Welke zijn de verschillen tussen de 2 werelden, zijn er overeenkomsten?
- Komen de personages geloofwaardig over? Hoe herkenbaar zijn Starr, Hailey met haar racistische opmerkingen, Maya met Japanse roots?
- Kunnen de jongeren zich inleven in de inhoud van het boek of is het té Amerikaans getint?

Genre

'The Hate U Give' is een realistische maatschappijkritische roman én ook een initiatieroman.

Anders dan veel huidige maatschappijkritische romans die spelen in een sciencefiction wereld (De hongerspelen/Cel 7), speelt dit boek zich af in het hier en nu. De maatschappijkritische roman ontmaskert de schijn van een ideale maatschappij, een ideaal gezin en relaties. Het gevaar bestaat er wel in dat de geloofwaardigheid moet wijken voor sensatiezucht en verkoopcijfers. Vb. Black/Dirk Bracke dat misschien wel té zwart gekleurd is.

Als tegengewicht voor het zware thema verwerken auteurs dikwijls spanning en/of humor in hun werk. Hier is het vooral het positief einde dat verlichting moet brengen: de promotie van Starrs moeder waardoor het gezin naar een betere buurt verhuist, de positieve boodschap van Starr, de vriendschap tussen Chris en Devante. 'The Hate U Give' is ook een initiatieroman: een psychologische roman die de vorming van de identiteit of de persoonlijkheid van het hoofdpersoonage beschrijft. Starr slaagt erin om te evolueren van 'Starr die werkt voor Maverick' naar 'Starr die bij Khalil was' en 'Starr die een handgranaat teruggooide naar de politie tijdens de rellen'. Ze belooft zichzelf: 'Ik zal nooit opgeven. Ik zal nooit mijn mond houden' (slotzinnen p.356).

Tips voor gesprek:

- Knap gedaan van Starr? Verklaart de figuur van Starr het wereldwijde succes van het boek? Is Starr een ster?
- Heeft iemand een dergelijke ervaring: hoe ze door een bepaalde gebeurtenis ouder werden? Laat de jongeren hierover nadenken en van mening wisselen.

Tijd

Het verhaal wordt chronologisch verteld en start bij de moord op Khalil en eindigt bij de hevige rassenrellen die volgen op de uitspraak door de 'Grand Jury'.

Het boek wordt verdeeld in 5 delen: deel 1 "Wanneer het gebeurt", volgende delen verspringen enkele weken in de tijd vooruit. Regelmatig verklaren flash-backs de geschiedenis van de strijd van de zwarte bevolking om meer gerechtigheid. Ook de achtergrond van Starrs ouders wordt verteld via flash-back.

Starr is hoofdpersoonage en vertelt vanuit het ik-perspectief en in de Tegenwoordige Tijd. Hierdoor komt het verhaal heel direct en krachtig over: we zien de moord op Khalil gebeuren door de ogen van Starr, we voelen de spanning, haar ongeloof om het gebeurde:

"Khalil kijkt me aan, verbaasd. Hij valt neer." (p.25). "Ik snak naar adem. En snak naar adem. En snak naar adem." (p.27).

Stijl

Angie Thomas schrijft in een rauwe, bijna brutale stijl, met korte zinnen, weinig metaforen en beschrijvingen. Deze manier van schrijven geeft vaart aan het verhaal en verhogt de spanning en beklemming.

Tips voor gesprek:

- Hoe ervaren de jongeren de invloed van de stijl op de inhoud? Vb. de confrontatie met de politie. Alsof je op de eerste rij zit in de cinemazaal?
- Wie had het verhaal nog kunnen vertellen? Khalil, Chris of Kenya?
- Het boek start middenin een feestje waarop Starr zich niet goed voelt: "Ik had niet naar dit feestje moeten gaan" (openingszin). Het feestje eindigt met een schietpartij, waarop Starr vlucht met Khalil en beiden in de politiecontrole terechtkomen. Hoe vinden de jongeren dit begin? Is het duidelijk of eerder wat verwarrend door te weinig informatie?

Vorm

Sobere uitgave met gebruik van verschillende lettertypes om de inhoud te beklemtonen.

Niettegenstaande een sober ontwerp trekt de cover toch de aandacht: zwart/wit met rode rug. De figuur op de cover komt cool en zelfbewust over, kijkt je indringend aan terwijl ze haar boodschap: *The Hate U Give* uitdraagt. De figuur op de achterflap geeft eerder een moedeloze of machteloze indruk.

Tips voor gesprek:

- Wat vinden de jongeren van de cover? Had een foto of een graffititekening raker geweest?
- Maakt de cover nieuwsgierig naar de inhoud?
- Past de sobere uitgave bij de toch wel zinderende inhoud?

Titel

De titel is ontleend aan een songtekst van Tupac Shakur, één van de invloedrijkste Amerikaanse rappers. Hij groeit op in een wereld van geweld en sterft in 1996 aan de verwondingen van een kogel. De titel wordt verklaard op pagina 138. De Nederlandse vertaling zou kunnen zijn: wie haat zaait, zal haat oogsten.

Tips voor gesprek:

- Gaan de jongeren akkoord met deze stelling? Zit er een oplossing in verborgen? Bij wie ligt de verantwoordelijkheid? Bij de zaaier of bij de oogster?

2. AAN DE SLAG

Diversiteit/multiculturele samenleving

Angie Thomas werkt dit thema uit in verschillende aspecten

- Starrs vader schetst een historisch beeld van de zwarte strijd om gerechtigheid aan de hand van een aantal sleutelfiguren. Natt Turner die in 1831 de grootste en enige effectieve slavenopstand begon. Als gevolg hiervan ontstond een emigratiestroom naar het noorden van de V.S., Emmett Till die als 14-jarige brutaal vermoord werd in 1955. Zijn dood vormde een katalysator voor de prille zwarte burgerrechtenbeweging. Angie Thomas heeft zich laten inspireren door Black Lives Matter: een beweging die in 2014 werd opgericht als reactie tegen de vele schietpartijen door blanke politieagenten.
- De titel die meermaals aangehaald wordt verwijst naar het ontstaansmechanisme én het in standhouden van de sociale ongelijkheid tussen wit en zwart. Als voorbeeld haalt Thomas het bendeleven aan: door de minderheidspositie van de zwarte willen de jongeren iemand zijn en binnen een bende kunnen ze belangrijk zijn, door de drughandel staan ze bovendien financieel sterker. Beide fenomenen versterken nog de haatgevoelens van de blanke waardoor een moeilijke vicieuze cirkel ontstaat.
- Door Starr te plaatsen in 2 werelden wordt de focus gelegd op diversiteit: zowel naar ras als naar sociale status (superrijke blanke tegenover armoedige niet-blanke).
- De berichtgeving over Khalil's dood is eenzijdig en steunt op vooroordelen die de negatieve beeldvorming in stand houden: Garden Heights is een drugsgetto, dus Khalil dealde drugs, dus zijn dood is gerechtvaardigd... Starrs verhaal wordt aanvankelijk nergens verteld, alleen de blanke politieagent krijgt media-aandacht. De media spelen dus een belangrijke rol in de beeldvorming rond diversiteit. Door een eerlijke en tweezijdige berichtgeving wordt het beeld veel genuanceerder en kunnen we ook iets leren van de andere onbekende wereld. Onwetendheid en vrees voor het onbekende leiden dikwijls naar gevoelens van onbegrip, haat en racisme.
- Maar niet alleen de media zijn belangrijk, ook alle informatiestromen: zo ook de literatuur. In een 'witte' boekenwereld moeten boeken als *The Hate U Give* aandacht krijgen. Het is immers belangrijk dat niet-blanke kinderen en jongeren zich herkennen in een verhaal of een personage enerzijds, anderzijds is het voor blanke jongeren een kennismaking met een andere cultuur.

Tips voor gesprek:

- Hebben de jongeren ervaring met racisme? Op school, op sociale media, in de buurt, in de jeugdbeweging, in de sportclub? Hoe voelen ze zich hierbij? (ongemakkelijk, verontwaardigd, woedend, agressief).
- Wat vinden ze van volgende uitspraak: "Het is niet gemakkelijk om op te groeien in een land waar je er anders uitziet dan de anderen. Wanneer je constant vragen moet beantwoorden over je roots, of mensen je kroeshaar mogen aanraken, of je wel kan zien door je Aziatische ogen. (Uit *Fille Folle*/ Ilona Lodewijckx, Van Halewyck, 2017, p.102). Herkenbaar? Akkoord of niet?

- Tijdens een interview met Negin, een 17-jarig meisje met heel onislamitische gothic look vertelt ze: “De jongens van school die me niet kennen roepen me na: ‘de duivel is in haar gevaren’, de jongens van mijn klas vinden me tof en zijn mijn vrienden.” Je kan deze uitspraak voorleggen aan de groep en vragen naar reacties. Waarop is deze uitspraak gebaseerd? (op vrees voor het onbekende).
- Is de situatie van de Amerikaanse zwarte bevolking te vergelijken met de Belgische? Waar wel, waar niet? (Het bestaan van drugsbendes, aanwezig doch niet zichtbaar, veel politieagenten op straat, af en toe rellen tussen bendes, in sommige wijken toch gezonde mix tussen verschillende culturen, positieve reacties op T.V.-serie over Borgerhout.)

Creatieve opdracht

Schrijf een rap-versie van The Hate U Give, naar analogie van de rap-versie van Reynaert de vos/Charlie May (Uitgeverij Holland – Haarlem, 2008).

‘The Hate U Give’ wordt waarschijnlijk verfilmd. Welke scènes moeten er in het scenario zeker voorkomen? Je kan proberen een ruwe schets te maken op groot papier.

Dit boek verdient aandacht: je kan proberen een promotiestandje te maken op school, in de bibliotheek, in de schoolkrant: met een affiche, met de rap-versie, met een zelfgemaakte trailer.

EEN AANTAL KLEURRIJKE LEESTIPS

- Klassiek: Spaar de spotvogels/Harper Lee (De Fontein, Utrecht, 1960)
- Hedendaags:-- Iedereen krijgt klappen/Khalid Boudou (Moon, Amsterdam, 2013)
- De zon is ook een ster/Nicola Yoon (Querido Uitgeverij, Amsterdam, 2017)

Juryleden kunnen online op de KJV-boeken reageren.

Ga naar www.kjv.be, klik op ‘Welke boeken moet ik lezen’ en dan op de groep en het boek in kwestie.